

	Θεματικός Κύκλος: Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναισθηση και Ευθύνη Επιμέρους Θεματικές Ενότητες/Υποενότητες: Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα
Τίτλος/τίτλοι προγραμμάτων	«Κι αν ήσουν εσύ;»
Στόχοι Σχεδίου Δράσης	Αναφορά σε: A) δεξιότητες που πρόκειται να καλλιεργηθούν B. Δεξιότητες ζωής 1. Δεξιότητες του 21ου αιώνα (Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα) 2. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Αυτομέριμνα, Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πολιτειότητα, Προσαρμοστικότητα, Ανθεκτικότητα, Υπευθυνότητα) 3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης ζωής (Αυτομέριμνα, Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πολιτειότητα, Προσαρμοστικότητα, Ανθεκτικότητα, Υπευθυνότητα) B) στόχους που θέτουμε ως προς τον θεματικό κύκλο και την (τις) επιμέρους θεματική (-κες) ενότητα (-τες) α) Να γνωρίσουν τη Διακήρυξη των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και των Δικαιωμάτων του Παιδιού και να κατανοήσουν τη σημασία τους β) Να αναζητήσουν τους λόγους που καταπατούνται τα ανθρωπινά δικαιώματα. γ) Να αποσαφηνίσουν τις έννοιες: πρόσφυγες, μετανάστες, αιτούντες άσυλο δ) Να αντιληφθούν τις αιτίες της προσφυγιάς και της μετανάστευσης. ε) Να κατανοήσουν οι μαθητές τις συνθήκες ζωής των συγκεκριμένων ομάδων και τις κοινωνικές επιπτώσεις της μετακίνησής τους σε άλλες χώρες. στ) Να κατανοήσουν τη σημασία της αποδοχής και της συμπερίληψης, στο πλαίσιο των ανθρώπινων δικαιωμάτων, των προσφύγων και μεταναστών. 2. ΣΤΑΣΕΩΝ- ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ: α) Να αναγνωρίζουν περιστατικά μετανάστευσης και να τα διακρίνουν από εκείνα της προσφυγιάς. β) Να διεκδικούν και να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους ως μέλη των ομάδων που ανήκουν. γ) Να αποδέχονται τη διαφορετικότητα στην ομάδα. δ) Να βιώνουν μέσα από ρόλους την κατάσταση και τα συναισθήματα αυτών των κοινωνικών ομάδων και να καλλιεργήσουν τη δεξιότητα της ενσυναίσθησης στα προβλήματά τους. ε) Να καλλιεργήσουν την έννοια του ενεργού πολίτη και του εθελοντισμού, ώστε να συμβάλλουν ενεργά στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Γ) τους στόχους που επιπροσθέτως θέτουμε ή σε σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών των γνωστικών αντικειμένων (προαιρετικά) Κατά τη διάρκεια υλοποίησης των εργαστηρίων οι δραστηριότητες και η θεματολογία τους συνδέονται με τα εξής μαθήματα : Γλώσσα, Αγωγή του Πολίτη, Θρησκευτικά, Εικαστικά

Ακολουθία εργαστηρίων

Εργαστήριο 1

1ο εργαστήριο (1 ώρα): Εισαγωγή στο θέμα - ευαισθητοποίηση

- Μαθητικό Συμβόλαιο σχετικά με τη συμμετοχή των μαθητών στο συγκεκριμένο εργαστήριο.
- Συζήτηση για τη σημασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων του παιδιού.
- **Βιωματική δράση: «Στείλε ένα 'κλαπ' ολόγουρα»**
Οι μαθητές βρίσκονται όρθιοι σε κύκλο. Ξεκινάει κάποιος κοιτάζοντας κάποιον άλλο στον κύκλο και του πετάει ένα νοητό 'κλαπ' που κρατάει ανάμεσα στα χέρια του λέγοντας ένα δικαίωμα που έχουν τα παιδιά ή όλοι οι άνθρωποι. Η άσκηση συνεχίζεται με το δεύτερο μαθητή να κάνει το ίδιο σε έναν τρίτο κ.ο.κ.

Στη συνέχεια, οι μαθητές γράφουν σε χαρτί του μέτρου τα δικαιώματα που πιστεύουν πως πρέπει να έχουν όλα τα παιδιά του κόσμου.

[Φωτογραφία 1](#)

Εργαστήριο 2

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και η σημασία της

- Δίνεται στους μαθητές η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Με βάση το άρθρα της Σύμβασης αναφέρουν περιπτώσεις που γνωρίζουν σχετικά με την καταπάτηση δικαιωμάτων των παιδιών (παγκόσμια ή στην χώρα/περιοχή τους) π.χ. παιδική εργασία, αποκλεισμός παιδιών από την εκπαίδευση κ.ά.
- Αξιοποιείται το υλικό (κείμενα, μαρτυρίες, οπτικοακουστικό υλικό) από την ιστοσελίδα της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες προκειμένου να προσεγγίσουν οι μαθητές τις έννοιες «πρόσφυγας» και «μετανάστης» και να επισημάνουν τις περιπτώσεις που παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

- Βιωματική δράση: «Πρόσφυγας ή μετανάστης;»

Οι μαθητές στέκονται σε ευθεία στη μέση του χώρου οριοθετώντας τον σε δύο μέρη, του «πρόσφυγα» και του «μετανάστη». Ο δάσκαλος διαβάσει διαδοχικά αιτίες που μπορούν να κάνουν έναν άνθρωπο να μετακινηθεί από τον τόπο του: π.χ. πόλεμος, περιβαλλοντική καταστροφή (σεισμός, ηφαίστειο), Ανεργία-Αναζήτηση εργασίας, δίωξη λόγω θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων, δεινή οικονομική κατάσταση μια χώρας, περιορισμός της ελευθερίας του ατόμου, αναζήτηση ενός καλύτερου βιοτικού επιπέδου ή ενός διαφορετικού τρόπου ζωής, ποιοτικότερες σπουδές, έκρηξη ηφαιστείου ή πυρηνικής βόμβας. Οι μαθητές σε κάθε αιτία κατευθύνονται στο αντίστοιχο μέρος. Σε περίπτωση που κάποιος διαφωνούν για τις έννοιες, αιτιολογούν τις απόψεις τους και γίνεται σύντομη συζήτηση στην ομάδα.

- Οι μαθητές περπατούν στο χώρο με τη συνθήκη πως απολαμβάνουν τον περίπατό τους στο αγαπημένο τους μέρος στον τόπο τους. Ξαφνικά, ενημερώνονται πως ξεκινάει πόλεμος και πως πρέπει να εγκαταλείψουν σε 5 λεπτά την περιοχή τους. Μπορούν να επιλέξουν 5 αντικείμενα που θα πάρουν μαζί τους. Στη συνέχεια σχηματίζουν ομάδες των 3-4 ατόμων για να μπουν σε βάρκες. Πρέπει η κάθε ομάδα να επιλέξει συνολικά 3 αντικείμενα που θα πάρει μαζί της στο ταξίδι. Προβάλεται το video "What They Took With Them" αναφέρεται στα αντικείμενα που πήραν μαζί τους οι πρόσφυγες, όταν έφυγαν ξαφνικά από τη χώρα τους.

[ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1](#)

[ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2](#)

Εργαστήριο 3

Βιωματική δράση: «Κάνε ένα βήμα μπροστά»

Μοιράζονται χαρτάκια με διάφορους κοινωνικούς ρόλους στους συμμετέχοντες. Δίνεται χρόνος στους μαθητές για να σκεφτούν στοιχεία από τους ρόλους τους και τις συνθήκες που βιώνουν. Στη συνέχεια, κινούνται στο χώρο με βάση το ρόλο τους. Συναντούν κάποιους και επικοινωνούν μη λεκτικά μεταξύ τους. Αργότερα, χρησιμοποιούν και λόγο...

Στη συνέχεια, στέκονται όλοι δίπλα-δίπλα σε μια γραμμή. Ακούγονται κάποιες δηλώσεις από τον δάσκαλο/εμπυχωτή. Εάν η δήλωση αυτή ισχύει για το ρόλο τους, κάνουν ένα βήμα μπροστά.

Μετά από αρκετές δηλώσεις, οι μαθητές καλούνται να κοιτάξουν τους υπόλοιπους παίχτες: πού έχουν σταθεί; Πόσο έχουν προχωρήσει σε σχέση με αυτούς; Πώς αισθάνονται γι αυτό;

Οι μαθητές ένας τη φορά αποκαλύπτουν το ρόλο τους και εξηγούν τα βήματα που έκαναν ή δεν έκαναν.

Συζήτηση - Ανατροφοδότηση

Εργαστήριο 4

Βιωματική δράση: «Ασπίδες και βόμβες»

Οι μαθητές περπατούν ελεύθερα στο χώρο, γεμίζοντας τα κενά. Κάποια στιγμή ο καθένας βάζει στο νου του κάποιον άλλο μαθητή, τον οποίο προσπαθεί να αποφύγει όσο γίνεται περισσότερο. Είναι «η βόμβα του» και πρέπει να κινείται όσο πιο μακριά του γίνεται, χωρίς αυτός να το καταλάβει. Στη συνέχεια, εντοπίζει έναν άλλον μαθητή και τον ορίζει στο νου του ως «ασπίδα» του φροντίζοντας να βρίσκεται ανάμεσα στον ίδιο και τη «βόμβα» του. Με το σύνθημα του δασκάλου οι μαθητές σταματούν απότομα κι ελέγχουν εάν αν είναι προστατευμένοι από τη «βόμβα» τους!

Στη συνέχεια, οι μαθητές σε κύκλο καλούνται να φανταστούν ότι είναι ένα πρόσωπο (πραγματικό ή φανταστικό) του οποίου καταπατάται κάποιο δικαίωμα και να μπουν στη θέση του: ποιος είναι, ποιοι είναι οι φίλοι του, τι ηλικία έχει, πού μένει; Στη συνέχεια, καθένας προσπαθεί να σκεφτεί ποια είναι η βόμβα του, από ποιον απειλείται και ποια θα μπορούσε να είναι η ασπίδα του που θα τον προστατεύει.

Συζήτηση – Ανατροφοδότηση

Οι μαθητές διαβάζουν το βιβλίο «Μονόλογοι σε καραντίνα» κι αποτυπώνουν σε χαρτί του μέτρου τις φράσεις που τους έκαναν εντύπωση.

[Φωτογραφία 2](#)

Εργαστήριο 5

Βιωματική δράση: «Πάρε θέση»

Οι μαθητές στέκονται σε ευθεία στη μέση του χώρου που έχει οριοθετηθεί σε δύο μέρη: στο φάσμα του «Συμφωνώ λίγο» ως το «Συμφωνώ απόλυτα» και στο φάσμα «Διαφωνώ λίγο» ως «Διαφωνώ απόλυτα». Ο δάσκαλος διαβάζει δηλώσεις πεποιθήσεων πάνω σε κοινωνικά θέματα και οι μαθητές από το κέντρο της σκηνής, που στέκονται κάθετα, πρέπει να μετακινηθούν είτε προς τα αριστερά «Συμφωνώ» είτε προς τα δεξιά «Διαφωνώ». Στη συνέχεια, καλούνται κάποιοι μαθητές να επιχειρηματολογήσουν για την άποψή τους. Αν κάποιος άλλος μαθητής ακούσει κάτι που δεν είχε σκεφτεί και συμφωνεί, μετακινείται από την αρχική του θέση. Όλοι πρέπει να πάρουν θέση... Δηλώσεις που μπορούν να ακουστούν:

	- Οι μαθητές δεν πρέπει να φέρνουν κινητά στο σχολείο. - Να καθιερωθεί σχολική στολή για τους μαθητές. - Τα παιδιά δεν πρέπει να πηγαίνουν υποχρεωτικά στο σχολείο ως 18 ετών. - Τα βίαια βιντεοπαιχνίδια πρέπει να απαγορεύονται. - Δεχόμαστε τους πρόσφυγες στη χώρα μας αρκεί να μάθουν τη γλώσσα μας και τον πολιτισμό μας. - Τα κράτη πρέπει υποχρεωτικά να δέχονται όλους τους πρόσφυγες που έρχονται από περιοχές που γίνεται πόλεμος. - Όταν μια χώρα έχει πόλεμο, πρέπει και τα παιδιά να συμμετέχουν σε αυτόν για να βοηθήσουν την πατρίδα τους. Συζήτηση - Ανατροφοδότηση
Εργαστήριο 6	Βιωματική δράση: «Δυναμικές εικόνες με βάση τ' ανθρώπινα δικαιώματα» • Εισαγωγή στις δυναμικές εικόνες (περπατήματα, παγώματα, ομαδικά γλυπτά, τίτλοι, συναισθήματα, δημιουργία εικόνων με βάση κάποια συνθήκη-αντικατάσταση) • Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες. Σε κάθε ομάδα δίνεται από ένα δικαίωμα από τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού με στόχο να δημιουργήσει μια δυναμική εικόνα που να αποτυπώνει τον τρόπο που αυτό καταπατείται.
Εργαστήριο 7	Βιωματική δράση: «Δυναμικές εικόνες με βάση τ' ανθρώπινα δικαιώματα» (συνέχεια προηγούμενου εργαστηρίου) Παρουσίαση των εικόνων στην ολομέλεια. Ανατροφοδότηση από το κοινό σε σχέση με το δικαίωμα που απεικονίζει κάθε δυναμική εικόνα. • Επαναδημιουργία της αρχικής εικόνας με βάση την ανατροφοδότηση και μιας δεύτερης εικόνας που να απεικονίζει μια άλλη σκηνή όπου γίνεται σεβαστό το συγκεκριμένο ανθρώπινο δικαίωμα. • Παρουσίαση των δύο εικόνων κάθε ομάδας στην ολομέλεια. • Συζήτηση σε σχέση με τις εικόνες Αποτίμηση εργαστηρίου Οι μαθητές συμπληρώνουν ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις που αφορούν τον τρόπο που βίωσαν το συγκεκριμένο εργαστήριο δεξιοτήτων και για τις γνώσεις που αποκόμισαν. ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3
Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών/τριών	Περιγραφή (π.χ. δίνονται οδηγίες για τη διαφοροποίηση, δίνεται σε πολύγλωσση μορφή, προβλέπονται κατάλληλες προσαρμογές ή κατάλληλα προσαρμοσμένες δράσεις, αναφέρονται παραδείγματα προσαρμογών)

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας	• Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση (ΠΔΘΕ) και το Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα (Υ.Α.) στο πλαίσιο του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Κι αν ήσουν εσύ;» • Πρωτοβουλία για το Άρθρο 12 (ΠΡΩΤΑ.12). Εργαστήριο με το Γιώργο Μόσχο, νομικό, πρώην συνήγορο του παιδιού
Τελικά προϊόντα που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων	• Δυναμικές εικόνες που απεικονίζουν την παραβίαση και την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. • Καταγραφή σε ταμπλό των δικαιωμάτων του παιδιού • Κολάζ με φράσεις για τα δικαιώματα των προσφύγων
Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων	
Αξιολόγηση - Αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση	Περιγράφουμε τη μεθοδολογία με την οποία υποστηρίζει το πρόγραμμα την αξιολόγηση, με φύλλα από το προτεινόμενο υλικό, με άλλους τρόπους, δομημένη συζήτηση με τους μαθητές, εννοιολογικοί χάρτες αρχικοί -τελικοί , ...) και επισυνάπτουμε τα εργαλεία Μέθοδοι που θα αξιοποιηθούν: • Ομαδοσυνεργατική μέθοδος • Project • Ενεργητική – Βιωματική μάθηση. • Δραματικό παιχνίδι • Παιχνίδι ρόλων • Τεχνικές εκπαιδευτικού δράματος • Μελέτη περίπτωσης • Εικαστικές δημιουργίες • Παραγωγή κειμένων
Εκδηλώσεις διάχυσης και Συνολική αποτίμηση της υλοποίησης της υποδράσης	Κείμενο έως 100 λέξεις (με βάση την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό) και σε μορφή λίστας. • Συμμετοχή των μαθητών του τμήματος σε Ημέρες Δράσης - Τοπικό φεστιβάλ σχολείων που διοργανώνεται στην περιοχή στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κι αν ήσουν εσύ;».